

ТЕМА 1

Завдання 1: Порівняйте не менше п'яти наукових підходів до визначення поняття «інформаційний простір» (вітчизняних та зарубіжних авторів).

Необхідно:

- виділити структурні компоненти поняття;
 - визначити відмінності між поняттями «інформаційний простір», «медіапростір», «цифрове середовище», «кіберпростір».
 - сформулювати власний дефініційний підхід.
- Обґрунтувати, як зміна технологічного середовища трансформує саму сутність поняття.

Завдання 2: Побудуйте структурно-функціональну модель інформаційного простору, яка включає:

- інформаційні ресурси;
- суб'єкти комунікації;
- канали взаємодії;
- інфраструктурні компоненти;
- регуляторні механізми.

Завдання 3: Запропонуйте систему кількісних і якісних показників оцінювання розвитку інформаційного простору держави або наукової галузі.

Завдання 4: Проаналізуйте, як Інтернет трансформував механізми наукових комунікацій у вашій галузі за останні 20 років.

Обов'язково розглянути:

- електронні журнали;
- наукометричні бази;
- відкритий доступ;
- академічні соціальні мережі;
- використання ШІ.

Завдання 5: Визначте ключові ризики функціонування наукових комунікацій у кіберпросторі:

- кібератаки;
- маніпуляції інформацією;
- псевдонаукові ресурси;
- алгоритмічна упередженість;
- порушення академічної доброчесності.

Запропонуйте систему превентивних механізмів.

Завдання 6: Проаналізуйте законодавче забезпечення функціонування інформаційного простору та кіберпростору.

Питання для розгляду:

- правове регулювання Інтернету;
- захист персональних даних;
- інтелектуальна власність;
- академічна доброчесність;
- цифровий суверенітет.

Завдання 7: Питання для обговорення:

- Чи є кіберпростір автономним від інформаційного простору?
- Чи можна говорити про «науковий кіберсуверенітет»?
- Як алгоритми пошукових систем впливають на формування наукового порядку денного?

Завдання 8: Есе

Тема: «Інформаційний простір у добу штучного інтелекту: трансформація науки чи загроза»

Завдання 9: Теми для доповідей

1. Інтернет як інфраструктурна основа наукових комунікацій.
2. Хмарні технології та їх роль у формуванні сучасного інформаційного простору.
3. Великі дані як структурний компонент інформаційного простору науки.
4. Алгоритми пошукових систем і формування наукового порядку денного.
5. Штучний інтелект як чинник трансформації інформаційного простору.
6. Кібербезпека наукових комунікацій у цифровому середовищі.
7. Трансформація наукових комунікацій у кіберпросторі.
8. Open Science як нова модель функціонування інформаційного простору науки.
9. Правове регулювання кіберпростору: міжнародний досвід.
10. Індикатори розвитку інформаційного простору держави.
11. Цифрова нерівність як бар'єр формування глобального інформаційного простору.
12. Інформаційна інфраструктура університету як складова національного інформаційного простору.
13. Мережевий аналіз наукових колаборацій у цифровому середовищі.
14. Вплив цифрових платформ на трансформацію академічної автономії.

Тестові завдання:

1. Інформаційний простір у широкому розумінні – це:

- а) сукупність технічних засобів зв'язку;
- б) система інформаційних ресурсів та комунікаційних відносин;
- в) лише інтернет;
- г) база даних державних органів.

2. Основним структурним компонентом інформаційного простору є:

- а) операційна система;
- б) інформаційні ресурси;
- в) електронна пошта;
- г) локальна мережа.

3. Кіберпростір відрізняється від інформаційного простору тим, що:

- а) включає лише друковані джерела;
- б) має виключно правовий характер;
- в) формується цифровими мережами та програмними середовищами;
- г) існує незалежно від технологій

4. Інтернет у системі наукових комунікацій виконує передусім функцію:

- а) архівування паперових джерел;
- б) інфраструктурної платформи для обміну знаннями;
- в) технічного обмеження доступу;
- г) адміністративного контролю.

5. Засоби інформаційної взаємодії – це:

- а) виключно серверне обладнання;
- б) механізми передачі та обміну інформацією між суб'єктами;
- в) лише нормативно-правові акти;
- г) наукові статті

6. Дослідник використовує міжнародні наукометричні бази, хмарні сервіси та академічні соціальні мережі. У межах якої складової інформаційного простору відбувається його діяльність?

- а) локальний медіапростір;
- б) кіберпростір;
- в) виключно правове поле;
- г) друковане середовище

7. Університет розгорнув власний цифровий репозитарій для відкритого доступу до досліджень. Це приклад розвитку:

- а) інформаційної інфраструктури;
- б) лише комунікаційних стратегій;
- в) адміністративного контролю;
- г) ізоляції наукового простору.

8. Обмеження доступу до міжнародних інформаційних ресурсів може призвести до:

- А) підвищення цитованості;
- б) ізоляції наукових комунікацій;
- в) покращення цифрової інтеграції;
- г) зростання відкритості науки.

9. Який фактор найбільше впливає на трансформацію інформаційного простору науки у XXI столітті?

- а) друковані каталоги;
- б) цифрові мережі та алгоритмічні системи;
- в) поштовий зв'язок;
- г) архівні фонди.

10. Який принцип є ключовим для функціонування сучасного інформаційного простору науки?

- а) закритість;
- б) монополізація знань;
- в) мережевість та відкритість;
- г) централізоване цензурування.